

Boerderijnummer	3.2.261
Erfnaam	Erve Klein Oongs
Oudste vermelding	1682
Afgebroken	ca 1820, was gelegen nabij erve Oongs aan de Herikerweg

Historie boerderij

Klein Oongs, ook genoemd Kleijn Oinks of Kleijne Euncks, was een afgescheiden deel van erve Oongs (3.2.220); het bevond zich vlakbij dit erve.

Oongs was in 1682 in het bezit van Aelbert Cremer te Diepenheim.

In 1745 werden Jan Brinkers en Berentjen Landewers eigenaar van "het 1/3 part van Oongs". Zij kochten dit deel toen van Jan Cremer, Anna Elisabeth Cremer (vrouw van Welmer Ravenshorst), Henderick Waanders en Maria Cremers (vrouw van Henderick Waanders) voor de som van f 500,-. Omstreeks 1747 verhuisden Jan en Berentjen van Landewers (Laandever) in Stokkum (2.2.250) naar Klein Oongs.

In 1748 kochten Jan en Berentjen "*nog een 1/3 part van de landerijen van de Oonks-plaetse met het 1/3 part van het huys, schoppe en het houtgewas*". Verkopers waren "*Jan Cremers van Diepenheim, mede caverende voor sijn absente broeder Willem Cremer en niet al te wel bij sijn sinnen sijnde, Welmer Janssen getrouwt aen Anna Elisabeth Cremers, Maria Cremers getrouwt aen Hendrikus Waanders tot Hoxbergen en de kinderen van wijlen Gerrit Waanders getrouwt geweest aen wijlen Alianola Cremers tot Hoxbergen*".

In datzelfde jaar verkochten Jan en Berentjen "*2 stukken bouwlant, de Kleyne Bree en de Groote Bree, voor f 313,- aan Jan Nijlant en ook nog een stuk saaylant genaamd den Meulen Camp groot 2 schepel in de Harriker Esch aan Jannes Weerman*".

Bij de volkstelling van 1748 worden de 2 woningen apart genoemd: "Euncks plaatsien" met de hoofdbewoners Jan (Odink) en Marie (Loink) en "Kleijne Euncks" met de hoofdbewoners Jan (Brinkers) en Berentien (Landewers / Lanfers).

Bij de hoofdgeldheffing in 1750 werd Jan Klein Oingh als onvermogen aangegeven. Hij was, getuige het verpondingsregister van 1751, wel de eigenaar van Klein Oongs.

In het vuurstedenregister van 1752 wordt vermeld, dat Jan Brinks toen arm was en dat "*het goed verspilt en het huys voor weinig jaeren om verre gewayt*" was.

In 1754 verkocht Jan, toen weduwnaar van Berentjen, voor f 200,- aan Jan Nijlant "*een stukke bouwland, den Hoogen Camp genaemt, tusschen Oonks en Nijhuis haar landen en waer nae toe de mestweg door Oinks weyde is gaende*".

Eveneens in 1754 wordt er een maagscheiding opgemaakt wegens het overlijden van Berentjen Landewers of Heynck. Jan zal hertrouwen met Hilleken Mensink. De nagelaten kinderen zijn Lukas, Dries, Lysebet, Tunniske en Janna. Zij krijgen samen voor moederlijke goed f 100,-. De dochters ieder nog 2 binnenbedden met toebehoor. In deze akte wordt nog genoemd Willem Mensink geb. circa 1740, de onechte zoon van Hilleken, die echter op Mensink/Stokkum blijft wonen en daar opgevoed wordt (en later komt te wonen op Altena in het Markelose Broek).

In 1760 lenen Jan Brinkers en Hilleken Mensink f 50,- van Hendrik Schimmel en vrouw Aleida ten Tijn met als onderpand hun eygen toebehorende huis en bijgelegen gaarden het Oinks genaamt.

In 1767 werd Jan Brinkers nog steeds als arm aangemerkt.

Bij de volkstelling omstreeks 1795 woonde Jan Eppink met 4 personen op "Klinoonges".

In 1811 had Jan Klein Oongs (Eppink) een veestapel van 2 koeien.

In 1813 is eigenaar de weduwe Schimmel.

Het huis Klein Oongs is vermoedelijk omstreeks 1820 afgebroken.

Bewoners:

De bewoning van vanaf 17^e eeuw tot 1747 is niet achterhaald.

► Omstreeks 1747 zijn Jan Brinkers (*1705) met vrouw Berentjen Lanfers of Heijing (1705-ca1753) op Klein Oongs gaan wonen. Jan Brinkers was zoon van Drees Brinkers in dorp Markelo (1.0.540). Hij trouwde omstreeks 1729 met Berentjen, geboren te Stokkum als dochter van Luiken Rengering op Landewers in Stokkum (2.2.250).

Jan en Berentjen kregen vijf kinderen allen geboren op Laandever: Lucas werd geboren in 1731; Drees (*ca 1733) huwde in 1767 Jenneken te Lange uit Elsen; Lysebet werd geboren circa 1735, Janna omstreeks 1737; Teuniken (* ca 1740) trouwde in 1788 met weduwnaar Berent te Bals in Eibergen.

Moeder Berentjen overleed circa 1753. In 1754 hertrouwde Jan Brinkers met Hille Menssing geboren in 1719 in Stokkum op Mensink (Stokkum 2.2.100). Uit dit huwelijk werd in 1757 op Klein Oongs dochter Berentje Brinkers geboren.

► De volgende bewoner op Klein Oongs was Teunis Leeftink of Klein Uunks, geboren omstreeks 1749 in Stokkum op Leeftink (Stokkum 2.1.290), in 1772 gehuwd met Janna Wiemerink of te Lintele (1751-1815), die was geboren in Kerspel Goor als dochter van Berent Wiemerink. Omstreeks 1790 vertrok de familie naar Klein Uunks / Baars op de Haa (nu Camping Bomans 3.1.070).

Teunis en Janna kregen 8 kinderen. De oudste, Jan Leeftink werd in 1772 geboren in Goor; hij trouwde in 1806 met Wilhelmina Dijkmans uit Neede en overleed in 1837 in Markelo. De volgende kinderen van Teunis en Janna werden alle op Klein Oongs geboren.

Dochter Jenneken Leeftink of Klein Uunks (1773-1840) huwde in 1800 Roelof Tijmans van Striks in dorp Markelo (1.1.051) (nabij "Sligman onder de mölle") en hertrouwde in 1818 te Goor met de weduwnaar Jan Hendrik Boomer of Slot, geboren op de Vinke aan de Oude Needseweg in Kerspel Goor; zij werd de opvolgster op Baars.

Zoon Garrit Leeftink (1775-1845) huwde omstreeks 1808 Harmina Luttikhedde en ging in de Pothoek op Leeftink (3.3.280) wonen. Jan Hendrik (1777-1830) trouwde in 1810 met Aaltjen Heuten van Nieland uit Stokkum (2.1.430) en hertrouwde in 1826 met de weduwe Hendrina Nijland op de Bles op de Borkeld (Markelo buitengebied 1.4.050); hij woonde hiervoor o.a. op Rojan (Markelo buitengebied 1.5.170. Roeloff (1779-1848) huwde in 1814 met Aaltjen Kevelham uit Diepenheim en trok in op Brookhoes (3.1.080). Berent (1784-1823) trouwde circa 1809 met Harmina Aal van Rietman uit Elsen en ging op Vosgezang (3.3.110) wonen om na het overlijden van zijn vrouw in 1813 naar Baars te verhuizen. Garritdine werd geboren in 1787. Hendrikus (1791-1853) trouwde in 1815 met Maria Schipvoort of Flipsborg uit het Elsenerbroek en vestigde zich op de Klemmer aldaar.

► Omstreeks 1790 kwam Jan Eppink (1753-1827) op Oongs. Jan geboren op Jannesen aan de Langstraat (Holten), trouwde in 1789 met Berendina Flis / Flips (1769-1840) van "Flips" in Holten, dochter van Gerrit Arents en Janna Evert Jans (ook genoemd Schoole, "aan de school in Look"). Jan en Berendina kregen 8 kinderen: Janna (*1792) die in 1818 te Olst trouwde met daghuurder Jacob Severs, Jan (1796-1840) die in 1816 in Ambt-Delden de weduwe Janna Sprokkereef huwde en in 1835 hertrouwde met Gezina Slaghekke, Gerritdina (1798-1866) die in 1823 in Ambt-Delden trouwde met Jan Hendrik Keuper, Jenneken (*1801) en nog eens Jenneken (*1802), beiden jong overleden, Arend Jan (1803-1844) die in 1826 zou trouwen met Janna Kappert (1803-1864), geboren op de Holter Borkeld, Jenneken (*1806) die in 1833 te Stad Almelo trouwde met de belastingcommies Marten Hammer uit Genemuiden en Gerrit Jan (1808-1883) die in 1838 zou trouwen met Aaltjen Hoekman uit Verwolde, in Kerspel Goor ging wonen en in 1849 in Holten hertrouwde met de weduwe Hendrika Tijmans; Gerrit Jan is in Holten overleden.

Omstreeks 1820 verhuisden Jan Eppink en Berendina Flis met in ieder geval de kinderen Arend Jan en Gerrit Jan naar Baars (3.3.070).